

عنوان مقاله:

هنر و معماری ایرانی در ابنیه اسلامی داغستان مطالعه موردی: بررسی شباهت های هنری و معماری بومی مازندران با جنوب داغستان

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهش های ایرانشناسی، دوره 4، شماره 2 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

سید مهدی موسوی کوهپر - دانشیار باستان شناسی دانشکده علوم انسانی دانشگاه تربیت مدرس

محمد رضا محمدی - دانشیار زبان روسی دانشکده علوم انسانی دانشگاه تربیت مدرس

آناهیتا شاهرخی - دانشجوی دکتری باستان شناسی دانشگاه تربیت مدرس

خلاصه مقاله:

استفاده از سبک های یکسان هنری و معماری در بناها و آثار آیینی یکی از بارزترین و مشهودترین گونه ها از روابط فرهنگی و تاریخی میان ملت ها است. یکی از نمونه های این پدیده شباهت هنر و معماری در ابنیه مذهبی مناطق شمالی ایران، به خصوص مازندران، با مساجد جنوب داغستان در منطقه قفقاز شمالی است، که با توجه به استیلا سیاسی و اجتماعی ایران تاریخی از دوره ساسانی تا پیش از حکومت تزارها، تحت تاثیر فرهنگ و هنر ایرانی بوده و در جغرافیای جهان ایرانی قرار دارد. جنوب این سرزمین، که از راه آبی دریایی از استان های شمالی ایران آنچنان دور نیست، و شمال ایران به لحاظ هنری و فرهنگی مشترکات زیادی با یکدیگر دارد. در استان مازندران معماری ویژه ای در برخی بناها از قبیل تکایا، حسینیه ها و سقافارها دیده می شود که شباهت زیادی به بناهای مذهبی موجود شامل مساجد و تکایا در جنوب داغستان دارد که بین قرون ۱۷ تا ۱۹ میلادی ساخته شده اند. بیشتر شباهت ها در استفاده از کنده کاری های چوبی، حکاکی و نقاشی در تزئینات داخلی بنا، بر روی ستون، سرستون، بدنه و سقف و یکسانی شکل پلان است که از دوران صفوی ابتدا در مازندران و سپس در داغستان شکل گرفته است. این نوع سبک را امروزه در داغستان همچنان بررسی می کنند یا ایرانی می نامند. این شباهت هنری نشانگر ارتباط هنرمندان و فرهیختگان ایرانی و داغستانی با یکدیگر و نقش ایرانیان در توسعه فرهنگی و مذهبی داغستان است.

کلمات کلیدی:

هنر ایرانی و اسلامی، معماری آیینی، روابط فرهنگی، ایران، قفقاز

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1315252>

